

המכסה בור בכיסוי חבירו ובא חברו ולקחו, בעל הבור חייב. [ח"מ ת"י כט, נזקי י"ב ט]

ביאורי מילים

- פשיטא - דבר פשוט הוא ומובן מאליו.
- מהו דתימא - שמא תהא סבור ש...
- התם - שם.
- דלא הוי ידע ליה - שלא נודע לו.
- דלודעיה - שיודיע לו.
- הכא - כאן.
- דיידע ליה - שנודע לו.
- הוה ליה לאודועיה - היה לו להודיעו.
- קמ"ל... - בא להשמיע לנו...

הפניות: ספר תרגול: עמ' 55

פתרון לחפצים מזיקים

ת"ר: חסידים הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם בתוך שדותיהן, ומעמיקים להן ג' טפחים כדי שלא יעכב המחרישה. רב ששת שדי להו בנורא, רבא שדי להו בדגלת [חידקל].

מהברייתא למדים: חסידים הראשונים נקראו כך על שם הנהגותיהם ודרכם הטובה. היו מצניעים את חפציהם המזיקים בתוך הקרקע השייכת להם ובעומק של שלושה טפחים ויותר [בערך 24 ס"מ] **ומדוע?** מכיון שחרישת האדמה מגיעה עד לעומק של ג' טפחים, הם הטמינו אותם יותר עמוק בכדי שלא יצאו בשעת החרישה ויזיקו לאחרים. **נאמר זאת במשפט אחד:** החסיד נזהר מלפגוע ולהזיק לשום ברייה. **כך היה דרכם של רב ששת ורבא:** רב ששת היה שורף את חפציו החדים, כלומר מכלה אותם מהעולם. **ורבא** היה זורק אותם בעומק, בנהר החידקל.

מיהו החסיד

אמר רב יהודה, האי מאן דבעי למהוי חסידא, לקיים מילי דנזיקין, רבא אמר מילי דאבות, ואמרי לה מילי דברכות.

מיהו האדם המאושר אשר יזכה להקרא בתואר "חסיד", כלומר: המתחסד עם קונו ועושה מעל ומעבר בשביל הקב"ה ללא פחד וללא פשרות, המקיים תורה ומצוות לפני משורת הדין ובעל מידות טובות המקדש שם שמייים? **רב יהודה אומר:** ילמד ויקיים הלכות נזיקין, כלומר: יזהר על פי ההלכה שלא יגיע היזק לאף אחד ממנו ומרכושו, כגון: גזל, הונאה, ריבית ועוד הלכות הקשורות לממון. **רבא אומר:** ילמד ויקיים את פרקי אבות, כלומר: דברי מוסר ודרך ארץ ומידות טובות שנאמרו על ידי רבותינו הגדולים הנקראים: "אבות העולם". **ויש אומרים:** ילמד וידקדק בהלכות ברכות.

מידת חסידות היא שיצניע אדם חפציו המסוכנים שלא יבוא מהם תקלה. [ח"מ תט"ו ג, נזקי ממון פי"ג כב]

ביאורי מילים

- ת"ר - תנו רבנן - שנו רבותינו.
- ג' - שלושה / שלוש.
- שדי להו בנורא - זרק אותם באש.
- בדגלת - בנהר החידקל.
- האי מאן דבעי למהוי חסידא - מי הוא שרוצה להיות חסיד.
- לקיים - יקיים.
- מילי דנזיקין - הלכות נזקים.

הפניות: ספר תרגול: עמ' 56

פסק וברא את הגמרא

דף ל.

ת"ר חסידים

הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם בתוך שדותיהן ומעמיקים להן ג' טפחים כדי שלא יעכב המחרישה רב ששת שדי להו בנורא רבא שדי להו בדגלת אמר רב יהודה האי מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנזיקין רבא אמר מילי דאבות ואמרי לה מילי דברכות:

שאלות לגמרא

(עמ' 20 בספר הלימוד)

- במסגרת הגמ' - סמן בצבע אחד את הפתיחה להבאת ברייתא, בצבע שני את שמות האמוראים ובצבע שלישי את הדעות המציעות איך להיות חסיד.

2. מתח קו בין המשפט וביאורו בארמית, לפי מהלך סדר הסוגיא.

○ חסידים הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם בתוך שדותיהן.	○ ובתוך הקרקע בעומק של שלושה טפחים ויותר, כדי שלעולם לא תינזק שום בריה מהם.
○ ומעמיקים להן ג' טפחים כדי שלא יעכב המחרישה.	○ רבא היה זורק אותם למים העמוקים בנהר החידקל.
○ רב ששת שדי להו בנורא.	○ אנשים בעלי הנהגות טובות, היו מטמינים את החפצים המסוכנים בתוך הקרקע שלהם.
○ רבא שדי להו בדגלת.	○ רב ששת היה שורף באש את חפציו המסוכנים.
○ אמר רב יהודה: האי מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנזיקין.	○ ויש אומרים: שילמד ויקיים הלכות ברכות.
○ רבא אמר: מילי דאבות.	○ רבא אמר: שילמד ויקיים את הנהגות דרך ארץ הנלמדות בפרקי אבות.
○ ואמרי לה: מילי דברכות.	○ אמר רב יהודה בר יחזקאל: מי שרוצה להיות חסיד, שילמד ויקיים הלכות נזיקין.

1. הקף את המילה הנכונה.

- חסידים הראשונים היו בעלי הנהגות טובות. נכון / לא נכון
- רב ששת היה תנא ותלמידו של רבי עקיבא. נכון / לא נכון
- רבא היה בן מחלוקתו של אביי. נכון / לא נכון
- בסוגייתנו: רב יהודה הוא בר יחזקאל. נכון / לא נכון
- רבא בדור רביעי לאמוראים, תלמיד מובהק של רב יוסף. נכון / לא נכון
- רב ששת בדור שלישי לאמוראים ותלמידו של רב הונא. נכון / לא נכון
- רבא למד תורה מפי רבי יהודה הנשיא. נכון / לא נכון
- רב יהודה בר יחזקאל למד תורה מפי רב ושמואל. נכון / לא נכון
- יוסי בן יעזר ויוסף הכהן נקראו חסידים. נכון / לא נכון